

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Miljø- og Fødevareudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato:
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Kirstine Koch
Sagsnr.: 2024-14681
Dok.: 3509402

Besvarelse af spørgsmål nr. 100 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 100 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til justitsministeren den 8. november 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 100 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg:

”I Danmark har vi i de senere år set meget grove eksempler på overtrædelser af dyrevelfærds-, miljø- og naturlovgivningen f.eks. akvakulturkriminalitet, forureningskriminalitet, natur- og faunakriminalitet, fiskerikriminalitet og dyrevelfærds-kriminalitet. Det er kategorier af kriminalitet, som typisk virker stærkt krænkende på den brede offentlighed, men kan være vanskelige at efterforske og derfor kræver opbygning af ekspertise og erfaring hos politiet. Det har man i Norge løst ved i 1989 at lave en særlig politienhed ”ØkoKrim”, som har 15 kategorier af kriminalitet i fokus, jf. siden ”Kriminalitetsområder”, Økokrim, 2024, herunder de ovenfor fem omtalte områder, og formålet er at opbygge ekspertise og erfaring og sikre et stærkt samarbejde med andre myndigheder, jf. siden ” Historie og samfunnsoppdrag” Økokrim, 2024. Dansk politi har etableret National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK), som indenfor en række kategorier af kriminalitet ligeledes har opbygget tilsvarende erfaringer og eksperter, men de fem ovenfor nævnte kategorier er imidlertid ikke i et tilsvarende fokus hos NSK som hos ØkoKrim i Norge. Er ministeren enig med spørgeren i, at dansk politi skal gives de bedst mulige rammer for at opbygge ekspertise og erfaring indenfor de områder af natur-, miljø- og dyrevelfærds-kriminalitet, som vi ser flere og flere eksempler på i Danmark? Og er ministeren i bekræftende fald enig i, at NSK bør udvide sit fokus på natur-, miljø- og dyrevelfærds-kriminalitet fulgt af flere ressourcer hertil?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigspolitiet, som jeg kan henholde mig til:

”1. Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at det i forbindelse med finansloven for 2019 blev besluttet at oprette specialiserede dyrevelfærdsenheder i tre politikredse (Nordjyllands Politi, Sydøstjyllands Politi og Midt- og Vestsjællands Politi). Dyrevelfærdsenhederne supplerer den indsats, som de enkelte politikredse udøver på dyrevelfærdsområdet.

Som led i flerårsaftalen for 2021-2023 for politi og anklagemyndighed blev indsatsen forlænget, og Midt- og Vestsjællands Politi overtog ligeledes i medfør af aftalen det landsdækkende, overordnede ansvar for de politifaglige og juridiske opgaver på dyrevelfærds- og tungvognsområdet. Det nationale koordineringsarbejde og internationale samarbejde blev flyttet til to nye-etablerede landsdækkende enheder forankret under Midt- og Ve-

stsjællandss Politii, henholdsvis Landsdækkende Enhed for Operative Dyrevelfærd og Tungvogn (LEODT) og Landsdækkende Enhed for Juridisk Dyrevelfærd og Tungvognsopgaver (LEJDT). De tre specialiserede dyrevelfærdsenheder understøttes således af de to landsdækkende enheder, der har det overordnede ansvar for henholdsvis politifaglige og juridiske opgaver på dyrevelfærds- og tungvognsområdet og håndterer bl.a. grænseoverskridende transport af affald, ulovlig handel med truede arter, faunakriminalitet og dyrevelfærd.

Rigspolitiet kan herefter generelt oplyse, at anmeldelser om overtrædelse af miljø-, natur- eller dyrevelfærdslovgivning mv. indgives til de enkelte politikredse, der har ansvaret for at efterforske konkrete sager. Efterforskningen vil typisk være forankret i særlige efterforskningsafdelinger eller i efterforskningsafdelinger forankret i lokalpolitiet afhængigt af den lokale organisering i politikredsen.

Rigspolitiet bemærker dertil, at efterforskning af de kriminalitetsområder, der er nævnt i spørgsmålet, ofte kræver koordination og tæt samarbejde mellem forskellige relevante myndigheder som f.eks. politiet, Toldstyrelsen, Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Fødevarestyrelsen og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) varetager efterforskningen og strafforfølgningen af de mest komplekse og alvorlige sager om økonomisk kriminalitet, organiseret kriminalitet og cyberkriminalitet. En sag om de i spørgsmålet nævnte kriminalitetsområder kan i nogle tilfælde være af en sådan omfattende og alvorlig karakter, at efterforskningen vil blive varetaget af NSK.

Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet udtalelser fra alle landets politikredse, som har oplyst følgende om forankring og behandling af sagerne:

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politii har etableret en kreds-dækkende særlovssektion i Lokal Efterforskning i Næstved, der har ansvaret for at behandle visse komplicerede og ressourcetunge særlovssager, herunder sager om miljøkriminalitet. Som en del af særlovssektionen er der tillige etableret en kreds-dækkende dyreværnsenhed, der behandler komplicerede og mere ressourcetunge dyreværns-sager. Afhængig af anmeldelsens karakter, gerningsindhold og kompleksitet kan anmeldelser om særlovskriminalitet også blive efterforsket af andre afdelinger i politikredsen, f.eks. i politikredsens sekretariater i Slagelse, Næstved og Nykøbing Falster, der typisk behandler sager om særlovskriminalitet af mindre kompliceret karakter.

Politikredsen har endvidere oplyst, at behandlingen af sager om f.eks. kompliceret miljøkriminalitet ofte kræver særlig viden, som sagsbehandlerne på området løbende har opnået gennem sagsbehandlingen og relevant uddannelse. Endvidere indhentes udtalelser og indstillinger mv. fra de myndigheder, der administrerer lovgivningen på det relevante område, f.eks. Fødevarestyrelsen og Sikkerhedsstyrelsen. Politikredsens anklagemyndighed har anklagere med særlig juridisk viden på særlovsområdet, som sagsbehandlerne i politisøjlen sparrer med om de enkelte særlovssager. Det er på den baggrund politikredsens vurdering, at politikredsen – med det nu kendte kriminalitetsbillede – har den fornødne viden og de fornødne ressourcer til at kunne behandle sager på de kriminalitetsområder, der er nævnt i spørgsmålet. Endelig har politikredsen fokus på at sikre løbende kompetenceudvikling hos de medarbejdere, der behandler sager inden for særlovsområdet.

Bornholms Politi har oplyst, at der i politikredsen ikke er en særskilt organisatorisk enhed, der efterforsker og behandler særlovssager. Afhængigt af sagens kompleksitet vil det være enten Beredskabet eller Central Efterforskning, der efterforsker og behandler sager inden for de omhandlede særlovsområder. Politikredsen har få sager på særlovsområdet og har udpeget ressourcepersoner på dyrevelfærdsområdet, der løbende holder sig fagligt opdateret sideløbende med deres primære funktion i Beredskabet. Behandling af øvrige særlovssager vil som oftest omfatte sparring og samarbejde med anklagemyndigheden og den kompetente særmyndighed.

Midt- og Vestsjællands Politi har oplyst, at Den Landsdækkende Operative Enhed for Dyrevelfærd og Tungvogn (LEODT) i kredsen har specialiserede politifaglige medarbejdere, der vejleder, rådgiver og underviser i behandling af sager om dyrevelfærds-kriminalitet, faunakriminalitet og grænseoverskridende affaldstransport. Enheden udfærdiger i samarbejde med Den Landsdækkende Juridiske Enhed for Dyrevelfærd og Tungvogn (LEJDT) vejledninger om sagsbehandling af sager om dyrevelfærd og faunakriminalitet. LEODT er ligeledes Danmarks internationale kontaktpunkt for miljøkriminalitet og koordinerer de nationale aktiviteter under EU's indsats mod miljøkriminalitet i samarbejde med Miljøstyrelsen, Toldstyrelsen, Naturstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Kemikalieinspektionen, Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen og politikredsene. Aktiviteterne omhandler bl.a. vidensopbygning, indsamling og deling af efterretninger samt kontrol.

Politikredsen har endvidere en enhed – den regionale specialiserede dyrevelfærdsenhed – der på regionalt niveau arbejder med grænseoverskridende kriminalitet inden for fagområdet dyrevelfærd. Sagerne kan eksempelvis vedrøre ulovligt salg af dyr,

urigtige dokumenter vedrørende eksotiske dyr og ulovlige hund-racer. Endvidere har politikredsen en enhed, der på lokalt/politikredsniveau arbejder med sager relateret til dyrevelfærd. Sagerne kan eksempelvis vedrøre dyrehold (heste, grise, køer og får), hundeloven og faunakriminalitet, herunder hold af vilde fugle og krybskytteri. Sager vedrørende overtrædelse af de øvrige kriminalitetstyper håndteres i politikredsens særlovssektion.

Nordjyllands Politi har oplyst, at politikredsen i specialefterforskningen har efterforskere, der primært arbejder med straffesager på særlovsområdet, herunder sager vedrørende akvakultur-, forurenings-, natur- og faunakriminalitet. Derudover behandles alle kredsens straffesager vedrørende fiskeri i Sagscenter Frederikshavn. Nordjyllands Politi har også en regional dyrevelfærdsenhed, der behandler de specialiserede dyrevelfærdssager fra hele regionen samt alle politikredsens egne sager på området, herunder sager vedrørende forurenings-, natur – og faunakriminalitet, der omfatter dyr.

Politikredsen har et passende niveau af personaleressourcer og kompetencer til at dække sagsområderne, idet der dog er visse af de nævnte områder, hvor der er relativt få sager om året, og videns- og kompetenceniveauet derfor vil være begrænset.

Københavns Politi har oplyst, at sagsbehandlingen for så vidt angår de nævnte kriminalitetsområder som udgangspunkt er forankret i Københavns Politis Sagsbehandlingssektion for særlov 2, hvor der bl.a. er oprettet et særligt dyrevelfærds kontor, der har fokus på sager om dyrevelfærds kriminalitet, og som f.eks. behandler anmeldelser fra borgere, der mistænker, at et dyr udsættes for dyremishandling, eller frygter for dets generelle mistrivsel. Det er politikredsens vurdering, at der ikke er et kriminalitetsbillede, som tilsiger, at der i Københavns Politi skal oprettes særlige underafsnit inden for sektionen for så vidt angår de øvrige kriminalitetsområder.

Københavns Politi har vurderet, at der særligt inden for dyrevelfærds kriminalitet er tilstrækkelig med viden til rådighed i sektionen til opgaveløsningen. Politikredsen har vurderet, at der ikke i sektionen er opbygget en tilsvarende viden og ekspertise inden for de øvrige nævnte kriminalitetsområder. Ved vurderingen af vanskelige og komplekse sager inden for akvakultur-, forurenings-, natur-, fauna- samt fiskerikriminalitet vil anklagemyndigheden ved Københavns Politi i nødvendigt omfang blive inddraget. Politikredsen har ikke for nuværende planlagt yderligere tiltag i forhold til kriminalitetsområderne, da det er vurderingen, at kriminalitetsbilledet ikke tilsiger dette.

Københavns Vestegns Politi har oplyst, at politikredsen behandler de anførte kriminalitetsområder i politikredsens Sektion for Udlændinge- og Særlov. Sagsbehandlingen understøttes af relevante vejledninger, ligesom medarbejderne har mulighed for at indhente viden og sparring hos eksterne samarbejdspartnere i kommuner, styrelser, på relevante kurser mv. Dette vurderes at give medarbejderne en grundlæggende viden om de forskellige sagsområder og håndteringen heraf.

Politikredsen foretager løbende en vurdering af sagsbelastningen på de anførte sagsområder, så det er muligt løbende at kunne tilrettelægge den operative og efterforskningsmæssige indsats efter det aktuelle kriminalitetsbillede.

Fyns Politi har oplyst, at politikredsen har samlet sagsbehandlingen af de nævnte kriminalitetsområder i én fælles sektion, Sektionen for Særlov, hvor sagerne behandles i tæt samarbejde med de respektive tilsyns- og sektoransvarlige myndigheder. Det er hovedsageligt de samme sagsbehandlere i særlovssektionen, som efterforsker de komplicerede særlovssager, hvorfor der oparbejdes en betydelig kompetence og viden hos disse medarbejdere. Særlovssektionen har desuden et ugentligt driftsmøde med anklagemyndigheden, hvor påbuds- og straffesagerne drøftes løbende med henblik på at sikre legalitet og kvalitet i sagsbehandlingen.

Politikredsen har endvidere oplyst, at særlovssektionen organisatorisk er forankret under Fyns Politis Centrale Visitationsenhed, hvormed det sikres, at der løbende kan tilføres de rette ressourcer til opgaveløsningen, ligesom mindre komplicerede sager i særlovssektionen i spidsbelastningssituationer kan fordeles til øvrige sagsbehandlere i politikredsen. Fyns Politi deltager i interne og eksterne erfaringsnetværk på området. Endvidere deltager medarbejderne i relevant uddannelse på området. Politikredsen har i 2023 og 2024 afholdt flere møder med eksterne samarbejdspartnere, bl.a. i forhold til dyrevelfærd og faunakriminalitet. Politikredsen vil også fremadrettet have dialog med relevante interessenter og er dertil løbende i dialog med øvrige sektoransvarlige myndigheder, herunder de kommunale miljømyndigheder.

Midt- og Vestjyllands Politi har oplyst, at efterforskningen af de nævnte kriminalitetsområder er forankret i afdelingen Særlov Efterforskning, og at der løbende sker udnyttelse af politikredsens samlede viden og ressourcer. Samlet set har politikredsen således en robust viden og følger udviklingen vedrørende de nævnte kriminalitetsområder tæt. Forankringen af de nævnte sagsområder i én afdeling medfører, at efterforskningsafdelingen har en specialiseret viden og ekspertise om komplekse sager, hvilket bidrager til at sikre en effektiv sagsproduktion og

understøtte en effektiv vidensdeling. Ved behov for sparring kan afdelingen kontakte den lokale anklagemyndighed. Som følge af den løbende prioritering af politiets opgaver forekommer det, at afdelingen skal varetage løsningen af øvrige prioriterede opgaver. Det er dog politikredsens vurdering, at dette ikke belaster efterforskningen og sagsproduktionen på de nævnte sagsområder i betydelig grad.

Nordsjællands Politi har oplyst, at politikredsens sags- og visitationscenter, patruljesektioner eller andre operative afdelinger efterforsker alle mindre komplekse sager vedrørende de nævnte kriminalitetsområder. Hvis det vurderes, at efterforskningen vil kræve et tidsforbrug på mere end 15 timer og indebære flere komplekse efterforskningsskridt, overgår sagen til politikredsens efterforskningslinje. Politikredsen har oplyst, at sagerne i langt overvejende grad er af mindre kompleks karakter og derfor primært efterforskes af politikredsens operative afdelinger.

Politikredsen har endvidere oplyst, at efterforskning i sager vedrørende de nævnte kriminalitetsområder i langt de fleste tilfælde ikke kræver specialiserede efterforskningskompetencer og derfor kan behandles ved brug af almindelige efterforskningsskridt. Komplicerede sager vil i langt de fleste tilfælde blive anmeldt af relevante tilsynsmyndigheder, hvorfor lovgrundlag, dokumentation og indstilling til tiltale oftest allerede er til stede i anmeldelsen, hvilket ligeledes letter politiets efterforskning i sagerne. Det er politikredsens vurdering, at der i disse tilfælde ikke er behov for specialiserede kompetencer til at behandle sager inden for de nævnte kriminalitetsområder.

Syd- og Sønderjyllands Politi har oplyst, at drifts- og visitationscentret i kredsen har en sektion for kompliceret særlov, som behandler de mest komplicerede særlovssager. Efterforskningen af de øvrige særlovssager behandles i politikredsens områdecentre (Syd, Nordøst og Nordvest). Områdecentrene er opdelt i sagscentre og lokale efterforskningssektioner, hvor efterforskningen forankres afhængig af sagernes kompleksitet.

Politikredsen har oplyst, at der er et godt samarbejde med særmyndighederne, der i relevant omfang bruges som en ressource til at indhente særlig viden i konkrete sager. Endvidere er der et meget tæt samarbejde mellem politiet, anklagemyndigheden og politikredsens ledelsesekretariat, hvor politikredsens jurister understøtter, herunder i forhold til tilrettelæggelse af sagens efterforskning. Politikredsen foretager endvidere en konkret vurdering af, i hvilken afdeling en sag skal forankres, under hensyntagen til, hvor der er tilstrækkelig viden og ressourcer til at behandle sagen. Politikredsen vurderer løbende behovet for at styrke kompetencerne i sektionen for kompliceret særlov.

Østjyllands Politi har oplyst, at politikredsen for at fastholde viden og ressourcer på bl.a. de nævnte kriminalitetsområder har oprettet Afdelingen for Særlige Sager, som efterforsker straffesager inden for de nævnte områder. Afdelingen er opdelt i henholdsvis en særlovssektion og en sektion for dyrevelfærd/hunde. Opgaverne varetages hovedsageligt af medarbejdere, som bl.a. gennem erfaring og tildeling af særlige ansvarsområder har opnået specialiseret viden på området for særlovsstraffesager. Medarbejdernes kompetencer styrkes bl.a. ved kursusdeltagelse, erfaringsudveksling og samarbejde med såvel medarbejdere fra andre politikredse som andre eksterne parter, herunder andre relevante myndigheder på området. Politikredsen vurderer løbende den interne organisering og resourcefordeling i forhold til bedst muligt at tilgodese opgavevaretagelsen i forhold til alle politikredsens opgaver, herunder på de nævnte kriminalitetsområder.

Sydøstjyllands Politi har oplyst, at sager på de nævnte kriminalitetsområder bliver visiteret og vurderet i omfang, og herefter behandles komplicerede sager i politikredsens efterforskningscentre, mens sager med mindre omfattende efterforskning behandles i politikredsens patruljecentre. Politikredsen tilstræber, at de pågældende sager behandles af medarbejdere med erfaring på området. Dyrevelfærds kriminalitet vil – for så vidt angår sager om organiseret kriminalitet som f.eks. handel med hundehvalpe – som udgangspunkt blive behandlet i Den Specialiserede Dyrevelfærdsenhed, der også behandler sager fra henholdsvis Fyns Politi og Syd- og Sønderjyllands Politi. Politikredsen har endvidere oplyst, at hovedparten af politikredsens lokalbetjente har været på en uddannelse om dyrevelfærd, ligesom disse sager typisk vil blive løst i samarbejde med dyrlæger eller andre resourcepersoner, så der sikres en tilstrækkelig viden i sagerne. For så vidt angår de øvrige kriminalitetsområder har politikredsen oplyst, at politikredsen ikke på nuværende tidspunkt har personale, der er særligt uddannet til at håndtere sådanne sager. På nuværende tidspunkt er der imidlertid ikke vurderet at være behov for en særskilt opgradering af videns- og ressourceniveauet på de pågældende områder. Politikredsen har et igangværende projekt, der bl.a. omhandler håndtering af sager på særlovsområdet, herunder de nævnte kriminalitetsområder.

2. På baggrund af de indhentede udtalelser fra landets politikredse er det samlet set Rigspolitiets vurdering, at der ikke aktuelt er behov for en ændret organisering eller yderligere tiltag i forhold til opgaveløsningen i politikredsene på de pågældende kriminalitetsområder. Det er således Rigspolitiets vurdering, at politikredsene generelt råder over de fornødne kompetencer til at efterforske akvakultur-, forurenings-, natur-, fauna-, fiskeri- og dyrevelfærds kriminalitet, herunder ved i relevant omfang at inddrage viden og kompetencer fra andre myndigheder.”